

AZ irat elkészítve készült: 2020 APR 06.

AZ irat elkészítve készült: 2020 APR 06.

FŐVÁROSI ÉS KÖZIGAZGATÁSI MUNKÁÜGYI BÍRÓSÁG

§ dr. Hajdu-Dudás Mária ügyvéd

§ 2020 APR 06.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

FŐLISZTRONSZÁM

Postán/Gyűjtőládán/Postafiókban/E-mailen/Faxon/E-írattal

Érkezett: 2020 MÁJ 04.

PÉLDÁNY: 1 db

MELLÉKLET: 10 db

FŐLISZTRONSZÁM

UTÓIRATON: Az első fokon eljáró

Fővárosi és Közigazgatási Munkaügyi Bíróság
2020. április 1. napjától Fővárosi Törvényszék
útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott,

[redacted] – A/1. sz. mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, dr. Hajdu-Dudás Mária egyéni ügyvéd [redacted] útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Mfv.I.10.184/2019/4. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azaz semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) *A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése*

Az indítványozó 2012. október 1-jétől számvevő munkakörben állt közszolgálati jogviszonyban az Állami Számvevőszéknél. 2013. július 15. és 2013. október 2. napjai között feladata [redacted] Város Önkormányzat belső kontrollrendszere kialakításának, az egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzése volt. A indítványozónak az ezzel összefüggésben 2013. szeptember 13-án megkapott teljesítményértékelése „fejlesztendő, nem megfelelő” minősítésű lett. 2013. szeptember 23-a és 2013. december 4-e közötti időszakban az indítványozó feladatát képezte a B-0127-002/2013. számú ellenőrzési program szerint [redacted] Község Önkormányzat belső kontrollrendszerének az ellenőrzése. E feladat ugyanaz volt, mint amit az indítványozó korábban [redacted] Város Önkormányzatánál végzett. Az Állami Számvevőszék a 2013. november 15-én meghozott és az indítványozóval 2013. november 19-én közölt felmentésével az indítványozó közszolgálati jogviszonyát a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 60. § (2) bekezdés d) pontjára és 63. § (2) bekezdés e) pontjára figyelemmel – vezetője bizalmának elvesztése miatt – megszüntette. A felmentés indokolása szerint az indítványozó a feladatait nem a vezető által elvárt gondossággal, nem határidőben, szabálytalanul, hanyag és érdektelen hozzáállással végezte, mellyel megszegte a kötelezettségeit. A vezetővel nem működött együtt annak ellenére, hogy az Állami Számvevőszék az ellenőrzéshez kapcsolódóan minden információt a rendelkezésére bocsátott. Az intézkedés jogorvoslati kiiktatása szerint azzal szemben a Kttv. 238. § (3) bekezdés a) pontja értelmében a kézbesítéstől számított 30 napon belül lehet bírósághoz fordulni.

Az indítványozó a törvényes határidőn belül keresetet nyújtott be a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, amely 32.M.4429/2013/31. szám alatt 2016. március 10-én az ügyben ítéletet hozott, melyben a közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/00895-0/2020

2020 MÁJ 22.

Példány: 1 db

Melléklet: 16 db

Kezelőiroda: Ju

4.066.421 forint átalány-kártérítés és 400.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az Állami Számvevőszéket.

A felek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság több, mint egy év elteltével a 2017. április 11. napján kelt 5.Mf.680.480/2016/4. számú végzésével megállapította, hogy az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra nem alkalmas, az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a pert megszüntette. A végzés indokolása értelmében a Kttv. 190. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja szerint a közszolgálati panaszt a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedésről szóló irat kézbesítésétől számított 30 napon belül lehet a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz benyújtani. A törvényszék értelmezése szerint az Állami Számvevőszék téves jogorvoslati tájékoztatást adott, amelynek alapján az indítványozó a Kormánytisztviselői Döntőbizottság eljárását nem vette igénybe, közvetlenül fordult a bírósághoz. Mindezt az elsőfokú bíróság nem észlelte, ezért a keresetlevél benyújtásának időpontjára tekintettel a perben alkalmazandó régi Pp. 157. § a) pontját és 130. § (1) bekezdés c) pontját alkalmazva az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a pert megszüntette, mivel azt más hatósági eljárásnak kell megelőznie.

Az indítványozó a végzéssel szemben fellebbezést nem nyújtott be, 2017. július 31-én azonban közszolgálati panaszt terjeszt elő a Kormánytisztviselői Döntőbizottságnál. A Kormánytisztviselői Döntőbizottság 2017. szeptember 15-én közölt határozatával az eljárást megszüntette azon indokolással, hogy annak lefolytatására nem rendelkezik hatáskörrel, mivel az indítványozó köztisztviselőként állt jogviszonyban az Állami Számvevőszéknél. Határozatában utalt a Kttv. 226. § (1) bekezdésére és (3) bekezdésének e) pontjára. Megállapította, hogy az indítványozó a Kttv. 238. § (1) bekezdése szerint igényének érvényesítése érdekében közvetlenül a bírósághoz fordulhat, jogviszonyára a Kttv. 190-191. §-ai nem alkalmazhatóak.

Az indítványozó ezt követően, 2017. október 7. napján ismételt keresetet terjesztett elő a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, amelyben hivatkozott arra, hogy a korábbi permegszüntető végzés miatt az igénye nem minősül ítélt dolognak, ezért jogosult az elévülési időn belül ismételt az elsőfokú bíróság előtt érvényesíteni. Utalt a Kttv. 238. § (3) bekezdés a) pontjára, valamint a Kttv. 192. § (7) bekezdésére, mely szerint az igényének a bíróság előtti érvényesítése az elévülést megszakította, ezért az elévülési idő újra kezdődött. Előadta, hogy az igényérvényesítési határidőket folyamatosan betartotta, az nem értékelhető a terhére, hogy a másodfokú bíróság permegszüntető végzése ellen nem nyújtott be fellebbezést. A keresetlevéllel egyidejűleg igazolási kérelmet is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság a 2017. november 21. napján kelt 39.M.2811/2017/3. számú végzésével az indítványozó igazolási kérelmét érdemi vizsgálat nélkül, míg a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. A végzés indokolása szerint az indítványozó a 2017. október 7-én a bírósághoz érkezett keresetében a 2013. november 19-én közölt felmentéssel összefüggésben kívánt igényt érvényesíteni, azonban a Fővárosi Törvényszék a pert már megszüntette, a végzéssel szemben az indítványozó nem élt fellebbezéssel. Az igazolási kérelem alaptalan, mert lényegében az első fokon jogerőre emelkedett permegszüntető végzés felülvizsgálatát célozza. Az elsőfokú bíróság a végzés indokolásában arra is hivatkozott, hogy az igazolási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának az is indoka, hogy a keresettel támadott munkáltatói intézkedés átvételétől számított három hónapos objektív határidőn belül terjeszthette volna azt elő az indítványozó, ezen határidőhöz képest a keresetindítás és az igazolási kérelem elkészett.

Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. március 6. napján kelt 5.Mpkf.69.009/2018/3. számú végzésével az indítványozó igazolási kérelmének helyt adott, az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és új határozat hozatalára utasította. Határozatában a másodfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó a felmentésben rögzített jogorvoslati tájékoztatásnak megfelelően járt el, ezen igényérvényesítése az elévülést megszakította. Kereseti kérelmének érdemi elbírálása nem történt meg, azaz az indítványozó a követelését menthető okból nem tudta érvényesíteni.

Az ismételten eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. május 29-én meghozott 71.M.561/2018/5. számú ítéletével megállapította, hogy az Állami Számvevőszék 2013. november 15-én kelt felmentésével az indítványozó közszolgálati jogviszonyát jogellenesen szüntette meg, kötelezte az Állami Számvevőszéket 4.066.421 forint átalány-kártérítés és perköltség megfizetésére.

A felek fellebbezései folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2019. január 9-én meghozott 4.Kf.650.390/2018/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta. A törvényszék megítélése szerint, bár az Állami Számvevőszék fellebbezése elsődlegesen a per megszüntetésére irányult, annak az eljárás előtte folyamatban lévő szakaszában már nem volt helye tekintettel arra, hogy a jogviszonyt megszüntető intézkedést követően a keresetlevelet a bíróság 2013. december 23-án lajstromozta. A Fővárosi Törvényszék az 5.Mpkf.690.006/2018/3. számú, 2018. március 6-án meghozott jogerős végzésével az indítványozó igazolási kérelmét számára kedvezően elbírált, mindebből pedig az következik, hogy az indítványozó az eljárásban jogszerűen érvényesítette az igényét.

A Kúria az Mfv.I.10.184/2019/4. számú ítéletével az Állami Számvevőszék felülvizsgálati kérelmét megalapozottnak találta. Az indokolás szerint a Pp. 107. §-ának (1) bekezdése szerint az igazolási kérelmet tizenöt napon belül lehet előterjeszteni. Ezt a határidőt az elmulasztott határnaptól, illetőleg az elmulasztott határidő utolsó napjától kell számítani. Ha azonban a mulasztás csak később jutott a félnek vagy képviselőjének tudomására, vagy az akadály csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével veszi kezdetét. A mulasztástól számított három hónap eltelté után igazolási kérelmet előterjeszteni nem lehet. A Pp. 109. §-ának (2) bekezdése alapján, ha az igazolást a törvény kizárja, vagy az igazolási kérelmet elkésztetten terjesztették elő, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A jogszabályhelyhez fűzött indokolás szerint az érdemi vizsgálat nélkül történő elutasítás törvényi kimondása azt jelenti, hogy e körben a bíróság a mulasztás kimentésére felhozott okokat nem vizsgálhatja, és semmiféle méltányosságot nem gyakorolhat. Az előzőekből az következik, hogy az a rendelkezés, hogy az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni, nem jelentheti azt, hogy méltányosságból el lehet tekinteni az igazolási kérelem késedelmes előterjesztésének következményétől. A köztisztviselői jogviszonyt megszüntető felmentést 2013. november 19-én közölték az indítványozóval. Ehhez képest a 2017. október 7. napján a keresetlevél előterjesztése az objektív, három hónapos határidő jelentős túllépésével történt. A Kúria megállapította, hogy az indítványozó az igazolási kérelem előterjesztésére nyitva álló objektív határidőt elmulasztotta, ezért nincs annak jelentősége, hogy a mulasztás ténye az indítványozónak csak az alapeljárásban a jogerős permegszüntetéskor, illetve a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozatának a közlésekor jutott a tudomására. A Pp. 107. § (1) bekezdésének helyes értelmezése szerint a mulasztástól számított három hónapon túl igazolási kérelem akkor sem terjeszthető elő, ha a tudomásszerzés, vagy az akadály megszűnése később következett be. A perben az indítványozó a sérelmezett felmentésről kétséget kizáróan 2013. november 19-én értesült, ezért az igazolási kérelme elkésztett, annak a másodfokú bíróság az 5.Mpkf.690.006/2018/3. számú végzésében jogszabálysértő módon adott helyt. A Kttv. 238. § (1) bekezdése szerint a köztisztviselő a közszolgálati jogviszonyból származó igényének érvényesítése érdekében közvetlenül a bírósághoz fordulhat. Ugyanezen szakasz (3) bekezdés a) pontja értelmében a keresetet a munkáltatói intézkedésről szóló irat kézbesítésétől számított harminc napon belül lehet a bírósághoz benyújtani a közszolgálati jogviszony megszüntetésével kapcsolatos ügyekben. A Pp. 130. §-a (1) bekezdésének h) pontja kimondja, hogy a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül [125. § (1) bek.] elutasítja, ha megállapítható, hogy külön jogszabály a keresetindításra határidőt állapít meg, ezt az indítványozó elmulasztja, és igazolási kérelmet sem terjeszt elő, vagy azt a bíróság elutasítja. A Pp. 157. § a) pontja alapján a bíróság a pert megszünteti, ha a keresetlevelet már a 130. § (1) bekezdésének a)-h) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani. Ezzel összefüggésben a Pp. 158. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság a 157. § a), b) vagy g) pontja esetében a pert az eljárás bármely szakában hivatalból megszüntetni köteles. A Kúria indokolása szerint a törvényi határidő leteltét követően teljesített eljárási cselekmény alapos igazolási kérelem hiányában mindenképpen elmulasztottnak minősül, hiszen a bíróság a törvényben rögzített határidőt nem módosíthatja, ezért a jogkövetkezmények alkalmazásától sem tekinthet el. Minderre figyelemmel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése értelmében

a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a pert megszüntette arra tekintettel, hogy az indítványozó a keresetindítási határidőt elmulasztotta.

Az indítványozó eljárását és a bíróságok döntéseit az alábbi táblázat szemlélteti:

Időpont (ahol jelentősége van, a közlés napja is)	Eljáró bíróság, hatóság / Indítványozó jogérvényesítése	Határozat lényege
2013. december 19.	Keresetlevél benyújtása	-
2016. március 10. napján kelt és május 4. napján közölt ítélet	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	jogellenes jogviszony megszüntetés megállapítása és az alperes marasztalása
2017. április 11. kelt (jogerőről értesítés: 2017. július 20.).	Fővárosi Törvényszék	az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra nem alkalmas, az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a pert megszüntette
2017. július 31.	közzolgálati panasz előterjesztése	-
2017. szeptember 15-én közölt határozat	Kormánytisztviselői Döntőbizottság	az eljárást megszüntette azon indokolással, hogy annak lefolytatására nem rendelkezik hatáskörrel
2017. október 7.	Keresetlevél benyújtása	-
2017. november 21. kelt és november 22. napján közölt végzés	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	az indítványozó igazolási kérelmét érdemi vizsgálat nélkül, míg a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította
2018. március 6. napján kelt és március 28. napján közölt végzés	Fővárosi Törvényszék	az indítványozó igazolási kérelmének helyt adott, az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és új határozat hozatalára utasította
2018. május 29. napján kelt	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	jogellenes jogviszony megszüntetés megállapítása és az alperes marasztalása
2019. január 9. napján kelt és február 20. napján közölt ítélet	Fővárosi Törvényszék	az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta
2020. február 3. napján közölt végzés	Kúria	a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a pert megszüntette arra tekintettel, hogy az indítványozó a keresetindítási határidőt elmulasztotta

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó a rendes és rendkívüli jogorvoslati lehetőségeket az a) pontban ismertetettek szerint kimerítette. A Kúria az Állami Számvevőszék alperes kezdeményezésére indult felülvizsgálati

eljárásban tárgyaláson kívül 2019. november 27. napján hozott határozatot. Jogorvoslat a törvényesség érdekében vagy perújítás nincs folyamatban.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az indítványozó jogi képviselője útján a Kúria Mfv.I.10.184/2019/4. számú végzését 2020. február 3. napján vette át elektronikus úton, a Cégek Kapu tárhelyén. Ezt figyelembe véve az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait és érdekeit is érinti, tekintettel arra, hogy az indítványozó a bírósági eljárásban fél volt (Abtv.27.§ (2) bekezdés a) pont).

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az indítványozó által megjelölt alapjogsérelem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet vet fel (Abtv. 29.§), mely önmagában véve megalapozhatja az Abtv. 29. § szerinti befogadási feltétel teljesülését.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. A Kúria permegszüntető végzése ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joggal és a B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság és jobbiztonság követelményével.

Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Az indítványozó fellebbezéssel élhetett volna a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.480/2016/4. számú permegszüntető végzésével szemben, ezt azonban nem tette meg, - noha nem jogi kategória, de- bízva három kiemelkedő tudású bírósági döntésében. Egyértelműen jogkérdésről volt szó, iránymutatásként akkor korábbi bírósági gyakorlat nem áll rendelkezésre (azóta már igen), továbbá az indítványozó több korábbi munkatársának ügyében a Kormánytisztviselői Döntőbizottság jár el. Ugyanakkor ezen végzés birtokában az indítványozó nem mondott le a jogairól: a permegszüntető végzés nem minősül ítélt dolognak, így az igényét elévülési időn belül jogosult volt akár ismételt a munkaügyi bíróság előtt érvényesíteni. A Kttv. 238.§ (3) bekezdés a) pontja szerint a keresetet a munkáltatói intézkedésről szóló irat kézbesítésétől számított harminc napon belül lehet a bírósághoz benyújtani a közszolgálati jogviszony megszüntetésével kapcsolatos ügyekben. A Kúria a keresetindítási határidő megtartásának elbírálása tekintetében figyelmen kívül hagyta a Kttv. 192.§ (7) bekezdése rendelkezéseit, mely szerint az igénynek a bíróság előtti érvényesítése az elévülést megszakítja. Az elévülés megszakadása után az elévülési idő újra kezdődik.

Az indítványozó a jogorvoslati joga érvényesítése során mindvégig körültekintően járt el: a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az 5.Mf.680.480/2016/4. számú végzésének jogerőre

emelkedéséről 2017. július 20. napján szerzett tudomást, ekkor a 30 napos keresetindítási határidő újra kezdődött. Az indítványozó ehhez képest 30 napon belül, 2017. július 31. napján a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz fordult közszolgálati panasszal. A Kormánytisztviselői Döntőbizottság eljárást megszüntető határozata 2017. szeptember 15. napján került kézbesítésre. Az indítványozó a keresetet ismételten 2017. október 7. napján terjesztette elő, mely a Pp. 107.§ (1) bekezdése szerinti, igazolási kérelem előterjesztésére nyitva álló három hónapon belül van. Az indítványozó álláspontja szerint 2017. július 20. napján az elévülési idő újratekzdődött, melyhez képest – mivel nem ítélt dologról van szó - a Kttv. szerinti 30 napos keresetindítási határidő október 7. napján ugyan már eltelt, azonban a mulasztástól számítva a kereset 3 hónapon belül került benyújtásra. Mindemellett a Pp. 109.§ (3) bekezdése az igazolási kérelemre vonatkozóan méltányos elbírálást ír elő a bíróság részére. Ez indokolja, hogy a másodfokú bíróság az 5.Mpkf.69.009/2018/3. számú végzésében a kérelem elbírálása során értékelte a sajátos peradatokat és az indítványozó teljes eljárását is.

A Pp. 109.§(3) bekezdése rögzíti, hogy az igazolási kérelem elbírálásakor méltányosan kell eljárni és azt elbírálni, hogy a kérelem előfeltételei fennállnak-e. Álláspontunk szerint a méltányosság körében a per egészét szükséges vizsgálni, ezen belül a sajátos peradatokat és az indítványozó teljes eljárását is. Mindezek mellett az elévülésre vonatkozó rendelkezéseket is figyelembe kell venni. Az indítványozó a sérelmezett munkáltatói intézkedéssel szemben a felmentés jogorvoslati tájékoztatásában foglaltak szerint, határidőben járt el, amikor keresetlevelét a felmentés kézhezvételét követően előterjesztette. Az igény ilyen módon történő érvényesítése az elévülést megszakította. A másodfokú permegszüntető végzés jogerőre emelkedésekor az elévülési idő újra kezdődött. Az indítványozó a másodfokú permegszüntető végzés nyomán jutott abba a helyzetbe, hogy az Állami Számvevőszékkel szembeni követelését a Kormánytisztviselői Döntőbizottság előtt, majd a döntőbizottsági határozat kézhezvételét követően a bíróság előtt ismételten érvényesítse. Az indítványozó a per minden szakaszában - a permegszüntetést követő időszakban is - az igényérvényesítés határidejét betartotta. Az indítványozót nem lehet megfosztani attól, hogy ügyét érdemben elbírálja a bíróság. Ehhez kapcsolódóan nem lehet eltekinteni attól sem, hogy az indítványozó a per érdemében pernyertes lett, mely tény az elsőfokú bíróság mellett a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság is jóváhagyott. A felperes terhére mindössze annyi róható, hogy egy „technikai jellegű” jogkérdésben a jogerős végzésben foglaltakat tudomásul vette. Azonban ezt követően is valamennyi határidőt betartott, számolva azzal, hogy az elévülésre vonatkozó szabályok alapján nemcsak jogkövetően, de jogszerűen is járt el.

A Kúria végzése megfosztotta az indítványozót a hatékony jogorvoslathoz való jogtól: nem bírálta el a pert érdemében, nem érvényesülhetett az elévülés megszakítására vonatkozó rendelkezés és a régi Pp.109.§ (3) bekezdése szerinti méltányos elbírálás követelménye sem. Mindemellett az indítványozónak 2017. október 7. napjához képest is közel 2,5 évet kellett várnia egy permegszüntető végzésre, noha maga az eljárás ténylegesen 6 évig tartott (az elsőfokú ítélethez képest is egy évet kellett várni a másodfokú permegszüntető végzésre). Még 2019. január 19. napján hozott ítéletében is akként határozott a másodfokú bíróság, hogy a felperes indítványozó az igényét az előtte lévő eljárásban jogszerűen érvényesíti. A pernyertes indítványozó részére az Állami Számvevőszék jogkövető módon teljesített a jogerős ítéletben foglaltak szerint, és újabb egy évbe telt, míg született egy érdemi elbírálást mellőző Kúriai döntés. Ez alapján az indítványozónak a 15 napos teljesítési határidőn belül vissza kellett fizetnie a közel ötmillió forintot, ami önmagában véve természetes, de az ismertett bírósági eljárás alapján még inkább megerősíti a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

Tény, hogy az Alkotmánybíróság nem bocsátkozhat annak vizsgálatába, hogy jogszerűen került-e sor a per megszüntetésére, megfelelően alkalmazta-e a bíróság a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, illetve megalapozottan jutott-e arra a következtetésre, hogy a felperes indítványozó elmulasztotta a keresetindítási határidőt. Álláspontunk szerint ugyanakkor az Alkotmánybíróságnak jelen ügyben az ügy természetére, sajátosságára, az ügyben alkalmazandó eljárási szabályok jellegére és tartalmára is tekintettel azt kell mérlegelnie, hogy a Kúria a döntésének indokairól az Alaptörvényből fakadó tisztességes eljáráshoz való jog követelményének megfelelő módon adott-e számot a permegszüntető végzésében.

Az Alkotmánybíróság egy korábbi ügyben rögzítette, hogy „a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket”.

Az Alkotmánybíróság egy, a köztisztviselői jogviszony megszűnésével kapcsolatos indítvány alapján kifejtette: „mind a munkáltató, mind a köztisztviselő érdeke, hogy rövid idő alatt tisztázódjon, hogy jogviszonyuk véglegesen lezárult, vagy a munkaviszony megszüntetésének jogszerűsége kérdésében a bíróság fog dönteni. Ugyanakkor a [köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény] Ktv. 59. § (4) bekezdése két szempontból is áttörést enged: egyfelől a keresetlevél beadására megállapított határidőt megtartottnak tekinti, ha a keresetlevelet legkésőbb a határidő utolsó napján postára adták, másfelől tartalmazza, hogy a határidő elmulasztása esetén a fél igazolással élhet, amely a Pp. 107. § (1) bekezdése értelmében az elmulasztott határidő utolsó napjától számított tizenöt nap, legfeljebb három hónap. Ennek az időnek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy a köztisztviselő felmérje, sérültek-e jogai, és a perindításra van-e oka. Ezért e határidő nem tekinthető aránytalannak ahhoz a célhoz képest, hogy ne álljon fenn hosszabb ideig bizonytalan jogi helyzet” (1146/D/2007., ABh 2008, 2795, 2798.). Álláspontunk szerint ezen garanciális elv nem sérül abban az esetben sem, ha az elévülésre vonatkozó rendelkezésekkel együttesen értelmezzük.

Az Alkotmánybíróság 1992-ben nyilvánított véleményt arról, hogy nem tekinthető alkotmányellenesnek, ha a jog a bíróság előtti igényérvényesíthetőséget határidőhöz köti [54/1992. (X. 29.) AB határozat]. Jelen esetben az indítványozó ezen határidőt megtartotta, hiszen a keresetindítási határidő mellett – a Kúria által mellőzött - elévülésre vonatkozó rendelkezéseknek is jelentősége van. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen.

Az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogbiztonság az államtól és elsősorban a jogalkotótól azt várja el, hogy a jog egésze, egyes részterületei, és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek. Az, hogy az indítványozó mely bíróság, hatóság előtt érvényesítheti a jogellenes jogviszony megszüntetéséből eredő igényét, a másodfokú bírói tanács számára sem volt egyértelmű (ellenkező esetben nem szüntette volna meg a pert). Ugyanakkor ezen ismeret elvárt volt az indítványozótól és jogi képviselőjétől azzal a kockázattal, hogyha mégis benyújtásra került volna a fellebbezés és az ítéletábla helybenhagyta volna a permegszüntető végzést, abban az esetben az indítványozó már nem fordulhatott volna a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz, hiszen az elévülés megszakítására vonatkozó rendelkezést – mivel azt a Kúria nem ismerte el a végzésében, említés szintjén sem – itt sem lehetett volna alkalmazni. A Kúria végzéséből az következik, hogy az elévülésre és a méltányos elbírálásra vonatkozó rendelkezések az alapügyben nem alkalmazhatóak, hiába érvényesítette folyamatosan az indítványozó a jogait, álláspontunk szerint valamennyi eljárásjogi határidőt betartva. Mindeközben az eljáró bíróságok a régi Pp. (különösen a 95.§ (1) bekezdése, 124.§ (1) bekezdése, a 219.§ (2) bekezdése, a 239.§ és a 270.§) határidőre vonatkozó rendelkezéseit sokszorosan túllépték.

Az indítványozó, aki egyébként határidőben benyújtotta a keresetét a munkaügyi bírósághoz és a per érdemében jogerősen pernyertes is lett, egy ezt követően másodfokon majd rendkívüli perorvoslati eljárás során született jogszabálysértő végzés következtében nem tudja érvényesíteni jogorvoslati jogát, ügyében a bíróság nem határozhat érdemben. Minderről pedig évekre telt dönteni a bíróságoknak. Az eljárás következtében sérült az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, ezen belül az ésszerű időn belül történő elbírálás követelménye, a bírósághoz fordulás joga és a jogorvoslatihoz való jog is.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Az indítványozó nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.
- b) Az ügyvédi meghatalmazás eredeti példányát mellékeljük (A/1)
- c) Az indítványozó a személyes adatai (neve) közzétételéhez nem járul hozzá.
- d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumokat mellékeljük (A/2 – A/9: végzések és ítéletek).

Kelt: Budapest, 2020. április 3.

Tisztelettel:

Dr. Hajdu-Dudás Mária
ügyvéd

[Redacted]

[Redacted] indítványozó

képviseli:

dr. Hajdu-Dudás Mária ügyvéd